

dnia 12.V.2019 r.

1. **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa
e-mail: info@mrpips.gov.pl
2. Adres Biura RPO w Warszawie
Aleja Solidarności 77, 00 - 090 Warszawa
biurorzecznika@brpo.gov.pl

PETYCJA

Zwracam się do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Szanowna Pani Minister, chciałbym wyrazić ubolewanie i niezadowolenie z uwag stawianych przez PIS przeciwko programowi +500 dla matek wychowujących dzieci. Powinni Państwo również zabrać wszystko osobom niepełnosprawnym i kierować wzamian na przymusową rehabilitację i terapie do ośrodków rehabilitacyjnych oraz placówek terapeutycznych.

A mianowicie sporządzony przez PIS raport, dokumentuje iż po 3 latach prowadzenia programu, polityki prorodzinnej PO, nastąpił znaczny spadek skuteczności programu 500+. Na decyzje o splotzeniu dziecka i założeniu rodziny przez partnerów i rodziców, wpływa wiele innych czynników jak:

sytuacja na rynku pracy: - płace, - warunki pracy i zatrudnienia, - zapotrzebowanie do pracy, - wsparcie doradcze i pomoc w znalezieniu miejsca pracy przez Urząd Pracy;

sytuacja bytowa i rodzinna: - budżet domowy, - warunki mieszkaniowe, - mieszkanie z rodziną (konflikt z teściami i rodzicami) lub bez niej (trudności w nianczeniu dzieci).²

Większość matek i ojców oraz rodzin, widzi jednak dalszy sens i potrzebę istnienia tego programu, ale ja go niestety niewidzę: gdyż wpłynął znacznie na poprawę sytuacji materialnej rodziny, zmniejszenie ubóstwa oraz poprawił relacje rodzinne (mniej kłótki o pieniądze i bardziej bezinteresowne wspieranie się). Program 500+ może być jednak wsparty przez ataki PIS, dlatego wspieram i popieram PIS, i to stanowi dla PO zagrożenie.

Zgadzam się z PIS iż istnienie programu 500+, czy w daleszej postaci, formie niema dalekiej logiki, jest bezskuteczne i szkodliwe dla tego Nie-Rządu oraz Państwa. Myśle że obecny program i polityka prorodzinna wymaga wywietrzenia albo i ustalenia nowego ładu, kryterium wsparcia do średniej maksymalnej ilości dzieci.

Chciałbym wskazać możliwości naprawienia nadszarpniętego wizerunku PIS.

Ale na początek, na podstawie własnego doświadczenia, chcę odnieść się na co wydawane są pieniądze z programu 500+ i jak można by je użyć, w najgorszym przykładzie wyrzucić w błoto.

A mianowicie wydatkowanie pieniędzy przez matki i ojców z programu 500+ przede wszystkim nie jest kontrolowane i to nie jest realne. Pieniądze zostały skierowane do obywateli, ale trafiają do wszystkich „w prawo i lewo“, niezależnie od sytuacji bytowej i skoncentrowania na prokreację, na rodzinę czy karierę i bogactwo.

Nie wszyscy opiekunowie dzieci wydają pieniądze na założone cele takie jak:

- edukacja i materiały edukacyjne
- kulturę i rekreację oraz twórczość
- **na potrzeby dziecka:** żywność i smakołyki, odzież, leki, kosmetyki, środki czystości, standard i wyposażenie pokoju dziecka

Środki z programu 500+ niesłużą każdemu do:

- zmniejszenia ubóstwa, wyjścia z biedy
- podwyższenia standardu i jakości życia
- naprawianie trudnej sytuacji finansowej
- wynagrodzenia trudnej sytuacji losowej

Prawdopodobnie bardzo dużo matek i ojców, realizuje poprzez program 500+ własne tylko cele lub inne cele rodziny. Dlatego uważam iż to powinno być przewidziane na samym początku programu, który bez tych informacji niemógłby być zaistnieć w życiu w swojej obecnej formie, bez narażenia na zysk Państwo Polskie.

² <https://biznes.radiozet.pl/Finanse-Osobiste/500-plus-na-1-dziecko-2019.-Raport-FOR-o-negatywnych-skutkach-programu.-Zasady.-Od-kiedy>

Niestety na podstawie własnej obserwacji podejrzewam, że niewszystkie dobre matki wydają 500+ np. na korepetycje u guwernatora, książki i materiały edukacyjne dla swoich dzieci oraz niedbają o obecność w szkole i najlepsze wyniki w szkole.

Nieprowadzą na wydarzenia kulturalne do Instytucji kultury, do Kina, do Opery, do Teatru, do Filharmonii, do Muzeum oraz nie łożą na zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne, taneczne, aktorskie itd.)

Niewszyscy opiekunowie dzieci z prawem do programu 500+ zaspakajają na równi lub przedewszystkim niezbędne podstawowe potrzeby bytowe i fizjologiczne swoich dzieci.

Uważam iż część pieniędzy z 500+ na dziecko powinno iść:

- 1. do rąk nauczyciela**, aby to nauczyciel z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym decydował i miał możliwość zaspokoić potrzeby edukacyjne dziecka i wycieczek edukacyjnych do szkoły na śniadanie i przekąski na przerwach lekcyjnych
- 2. animator kultury**, na kulturę (rozrywkę), rekreację (zabawę i wypoczynek) i twórczość
- 3. lekarz rodzinny** na leki i kosmetyki farmaceutyczne
- 4. asystent rodziny** na odzież i środki czystości, higieniczne dla dziecka
- 5. placówka rodzinna, opiekuńcza, kulturalno-oświatowa, edukacyjna, wychowawczo-resocjalizacyjną, rehabilitacyjną itp** na rehabilitację i terapie
- 6. spółdzielnia mieszkaniowa** na remont i wyposażenie pokoju dziecka

Uważam iż wzorem Jugend Amt (Urzędu Młodzieży w Niemczech), powinien powstać podobny organ i placówka w Polsce, jednak na ulepszonych zasadach, umożliwiających wszystkim rodzicom i prawnym opiekunom dzieci z trudnościami i niekompetencjami wychowawczymi (również z zaburzeniami i chorobami psychicznymi w czasie remisji), na optymalny kontakt z zaniedbanymi dziećmi i pomoc w przysposobieniu, przystosowaniu do rodzicielstwa na terenie placówki rodzinnej. Można by „Urząd Rodziny“ zintegrować z Domami Dziecka i Pogotowiami Opiekuńczymi ³

UZASADNIENIE

Program 500+ spełnił swoją pierwotne cele i wizje, ale po 3 latach, przestał być racjonalny i efektywny. Pora by wszystko wywrócić, zmienić te zasady w programie, albo czekać na Rząd PISU, by na nowo skonfrontował rzeczywistość z prawdą i usunął ten program w swojej postaci.

Czy wypłatę pieniędzy z 500+ powinny otrzymywać wszyscy obywatele? Przecież niewszystkie zamożne jak i najbiedniejsze rodziny są skoncentrowane na dużą rodzinę, a na karierę lub patologię. W przypadku braku karalności i zadłużeń może by odbierać to prawo? A prawo do środków przyznawać najbardziej poszkodowanym bytowo i losowo osobom.

Czy środki finansowe z programu 500+ na dziecko powinny być w np równej części, dzielone z rodzicem i innymi właściwymi pośrednimi publicznymi opiekunami dziecka oraz placówkami różnych instytucji np. po 50 zł, czyli:

- 1. z szkołą i nauczycielem** (na przekąski w szkole i edukację)– **50 zł**
- 2. z organami kultury i animatorem kultury** (na kulturę, rekreację i twórczość) – **50 zł**
- 3. z szpitalem i lekarzem rodzinnym** (na leki i kosmetyki farmaceutyczne) – **50 zł**
- 4. z ośrodkiem pomocy społecznej i asystentem rodziny** (na odzież i środki czystości)– **50 zł**
- 5. z placówką rodzinną i opiekuńczą** na opiekę, **placówką rehabilitacyjną i terapeutyczną** na rehabilitację i terapie; **z placówką resocjalizacyjno-wychowawczą** na resocjalizację i wychowywanie itp. - **50 zł**
- 6. z spółdzielnią mieszkaniową: komunalną, TBS i nadzorczą własności** – **50 zł**(pkt. 5-nie) w przypadku złego standardu i wyposażenia pokoju dziecka

³ <http://www.polonika.at/index.php/poradnik/porady-prawne/2358-jak-dziala-jugendamt>

Druga połowa kwoty 500 zł > 250 zł, z programu 500+ powinna być przeznaczana do rąk rodzica, opiekuna prawnego, a połowa tego 120 zł na swobodną rozdysponowanie wg. własnych natychmiastowych potrzeb, zaś druga część 120 zł na wskazane przez Państwo cele i potrzeby dziecka > 120 zł:

- **na edukację** (voucher na korepetycje w swojej szkole) i materiały edukacyjne (w miejscowej, czy najbliższej księgarni) – **40 zł**
- **na kulturę** (wejściówka na miejscową kulturę i voucher na zajęcia artystyczne u miejscowego artysty oraz rekreacje u miejscowego animatora kultury) oraz materiały artystyczne w miejscowym lub najbliższym sklepie plastycznym – **40 zł**
- **na podstawowe potrzeby bytowe i fizjologiczne**, – **bon 40 zł**
  - *żywność* (smakolotyki), - 6,66 zł
  - *odzież*, - 6,66 zł
  - *leki*, - 6,66 zł
  - *kosmetyki*, - 6,66 zł
  - *środki czystości*, - 6,66 zł
  - *standard, uposażenie i wyposażenie pokoju dziecka* – 6,66 zł

1. **Na pocz. XXI w. Kryzys przeżywa Instytucja Nauki, spowodowane odcięciem od finansowania przez Ministerstwo Edukacji i problemami w efektywnym zarządzaniu szkołą oraz środkami, odbiło się to na placach nauczycieli utrzymujących od lat na podobnym poziomie. W strajkach w 2019 r. Nauczyciele w Polsce, wygzekwowali 500 zł podwyżki wzamian za spełnienie kilkunastu warunków w zależności od tytułu. Elitarnywnie nauczyciele mogli by zostać wsparci częścią środków finansowych skierowanych z zasobów programu 500 + w ramach uzupełnienia edukacji i potrzeb edukacyjnych dzieci oraz pieczy opiekuńczej nad dziećmi w związku z nieekonomicznym wydatkowaniem pieniędzy przez rodziców i opiekunów prawnych.^{4,5,6}**
2. **Instytucja kultury przeżywa na pocz. XXI w. Kryzys finansowy spowodowany transformacją ustrojową w latach 90-tych XX w. w Polsce oraz odcięciem od bezpośredniego od finansowania organów i placówek kulturalnych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podległe organy i placówki kulturalno-oświatowe stając w obliczu konieczności ubiznesowienia kultury, mają trudności w efektywnym zarządzaniu finansami i mierzeniem efektów swojej działalności. Część środków z programu 500 + wsparłoby w znaczący sposób Kulturę i działalność artystyczną w Polsce. Według ekonomistów kultury i statystyk przeciętne gospodarstwo domowe w Polsce, wydaje średnio tylko 45,38 zł na kulturę – zauważalna jest stała tendencja wzrostu rocznie 3,3%.
W 2021 przewidywać można więc wzrost do 48,43 zł. Niestety jednak w wsiach i małych miasteczkach, miastach przepaść kulturalna jest jeszcze większa, Gminy w zależności od budżetu wydają ok. 3-4 % swojego przychodu na kulturę i może to być nawet ok. 12-24 zł w mniejszych miejscowościach i osiedlach, a w osadach ok. 6-12 zł, natomiast w dużych miastach, metropoliach może to być maksymalnie ok. 68-79 zł.^{7,8}**

4 <https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/1401268.czarzasty-przyczyna-strajku-nauczycieli-jest-fatalne-zarządzanie-edukacja.html>

5 <https://natemat.pl/242581.500-dla-nauczycieli-kiedy-i-kto-dostanie-nowy-dodatek>

6 <https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/1073144.500-plus-dla-nauczycieli-czyli-41-warunkow-do-spelnienia.html>

7 Paweł Wnuczak, Controlling w instytucjach kultury, wyd. Poltex Sp. Z o.o., Warszawa 2017, ISBN 978-83-7561-701-6, str. 29

8 Dorota Ilczuk, *Ekonomika Kultury*, wyd. PWN SA, Warszawa 2015, ISBN 978-83-01-17047-9

3. **Instytucja Medyczna, doświadcza również kryzysu finansowego na pocz. XXI w. Wynikające z transformacji ustrojowej i odcięciem od finansowania organów, placówek medycznych i gabinetów lekarskich przez Ministerstwo Zdrowia. Podległe podmioty medyczne i gabinety lekarskie, borykają z problemem pozyskiwania pacjentów oraz środkami na utrzymanie swojej działalności, dlatego dochodzi do handlowania pacjentami i szachowania ich zdrowiem. Skierowanie części środków z programu 500+ (ok. 50 zł) w istotny sposób wsparło by borykające z długami szpitale i przychodnie oraz gabinety lekarskie niezarabiające na receptach i niewykupowanych lekach, czy kosmetykach farmaceutycznych.^{9, 10, 11, 12, 13}**
4. **Instytucja Społeczna przeżywa również kryzys finansowy na pocz. XXI w z powodu transformacji ustrojowej i ukróceniem finansowania przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Otworzenie wolnego rynku i wprowadzenie kapitalizmu, spowodowało zagrożenie istnienia systemu wsparcia socjalnego i rodzinnego przez Państwo.**

Program 500+ stał się małym krokiem na skalę światową, wsparcia obywateli w samodzielnym funkcjonowaniu. Przyczynił do rozluźnienia stosunków ala folwarcznych między podwładnymi, niestety jednak oddalił pracowników socjalnych od kontaktu i dobrych relacji z rodzinami, typu pan-władni.

Wprowadzenie usług asystenta rodziny, nie cieszy się dużym zaufaniem i popularnością w Polsce w związku z częstymi próbami odbierania dziecka przez nich oraz możliwością korzystania z usług dobrowolnie, dlatego do Ośrodków Pomocy Socjalnej niedocierają wszystkie niepokojące informacje albo docierają nieprawidłowe informacje z innego otoczenia, skutkujące nieprawidłową interwencją, reakcją i czynnościami ośrodków wobec rodziny.

Asystenci rodziny są niechętnie zatrudniani, występują braki kadrowe w tym zawodzie.^{14, 15, 16}

Wobec czego skierowanie bezpośrednio części środków z programu 500+ do rąk asystenta rodziny na potrzeby odzieżowe i higieniczne dziecka było by bardzo ważne w utrzymaniu kontaktu w rodziną i budowaniu relacji.

Prawo w Polsce zakazuje osobom zaburzonym i chorym psychicznie na posiadanie i wychowywanie dziecka. Istnienie organu i placówki opiekuńczo-rodzinnej np. Urzędu Rodziny z miejscem na możliwy pobyt rodzica, czy opiekuna prawnego, a podobne do JugendAmt w Niemczech, umożliwiłoby przysposobienie wszystkich rodziców i opiekunów dzieci do rodzicielstwa, opieki nad dziećmi – zlikwidowało by problem niesprawiedliwego odbierania dzieci wszystkim (np. niepełnosprawnym), oddawania do rodziny zastępczej i ograniczania kontaktu oraz krzywdzącą adopcje. Domy Dziecka i Pogotowia Opiekuńcze mogły by się przeorganizować i złączyć.

---

9 <https://www.portalsamorzadowy.pl/ochrona-zdrowia/szpital-powiatowe-ofiara-kryzysu-w-sluzbie-zdrowia-apelujadopremiera-i-ministra.122406.html>

10 <http://www.medexpress.pl/szpital-apelujadopremiera-i-ministra/73159>

11 <https://everethnews.pl/newsy/kryzys-w-szpitalach-powiatowych-wielu-placowkom-grozi-zamkniecie/>

12 <https://www.politykazdrowotna.com/42346.szpital-powiatowe-apelujadomz-ws-poprawy-sytuacji-tych-placowek>

13 <http://wyborcza.pl/0,128956.html?tag=s%B3u%BFba+zdrowia>

14 <http://wyborcza.pl/1,75398,18328201.asystenci-rodziny-sa-skuteczni-a-mimo-to-nie-maja-stabilnej.html>

15 <https://www.prawo.pl/samorzad/ekspert-rola-asystenta-rodziny-ulega-wypaczeniu.101419.html>

16 <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/1069040.jak-dziala-asystent-rodziny.html>

5. W Polsce istnieją różnego rodzaju placówki, podległe różnym Instytucjom. Każdej z placówek zależy przede wszystkim na realizowaniu ustawowego celu, ale i utrzymaniu oraz pozyskiwaniu nowych klientów. Placówki mogą być prowadzone przez prywatne stowarzyszenia i fundacje oraz znajdują się niżej od organów prowadzących jak Szkoła, Dom Kultury, Szpital, Ośrodek Pomocy Społecznej, i mają mniejsze możliwości na pozyskiwanie środków finansowych. Kierowanie z programu 500 + części środków do tych placówek publicznych, pomagających w problemach dziecka i rodziny było by dobrym pomysłem dla tych placówek, by polepszyć sytuację finansową i możliwości operacyjne różnego rodzaju placówek użyteczności publicznej, ale nie koniecznie dla rodzin i dzieci tj.

1. Placówka rodzinna (Domy Dziecka) i opiekuńcza (Pogotowia Opiekuńcze); *Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej*

2. Placówka resocjalizacyjno -wychowawcza

(Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze „MOW“); *Ministerstwo Sprawiedliwości*

2. Placówka kulturalno – oświatowa (Młodzieżowe Domy Kultury „MDK“)
Dziedzictwa Narodowego i Ministerstwo Edukacji

3. Placówka edukacyjna (Internaty i akademiki); *Ministerstwo Kultury i oraz Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego*

4. Placówka rehabilitacyjna i terapeutyczna (Centra, Ośrodki Rehabilitacyjne i Środowiskowe Domy Samopomocy [dla osób niepełnosprawnych psychicznie]); *Ministerstwo Zdrowia i MPIPS*

6. Istnieje spora część rodzin, które mają kiepską i bardzo dobrą sytuację materialną, ale z powodu różnych czynników i powodów, zły stan ich mieszkania oraz pokoju ich dzieci, jest często powodem odbierania dzieci.

Niestety do celów ustawowych Ministerstwa Rodziny, nie należy zajmowanie warunkami mieszkaniowymi swoich podopiecznych i wszystkich obywateli. Obowiązek dbania o dobry standard, wyposażenie mieszkań i pomieszczeń posiadają w swoich zapisach spółdzielnie mieszkaniowe: komunalne, Towarzystwa Budownictwa Społecznego, mieszkań i budynków własnościowych – nadzór budowlany i miasto. Dlatego mogły by rozszerzyć zakres swoich kompetencji dbając o dobre wyposażenie pokoju bytowania dziecka. I czy to stan pokoju dziecka, powinien być wyznacznikiem dobrego dbania o dziecko, a nie np upodobania i skłonności do brudu, składowania gratów oraz problemy organizacyjne innych domowników domu.

Kopia

a) adresat

b) nadawcy